

บทที่ 1

บทนำ

สภาวะความเป็นมาแนวทางและเหตุผล

การผลิตของเล่นในประเทศไทย แต่เดิมมีการผลิตไม่มากนัก การพัฒนาคุณภาพและรูปแบบของเล่นยังมีน้อยและไม่แพร่หลายเท่าที่ควร แม้จะมีผู้ผลิตอยู่เป็นจำนวนมากก็ตามเนื่องจากส่วนใหญ่เป็นโรงงานผลิตของเล่นขนาดเล็กตั้งอยู่กระจัดกระจายทั่วไปทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด โดยมีลักษณะเป็นโรงงานอุตสาหกรรมในครัวเรือน หรือเป็นโรงงานที่มีการผลิตของเล่นเป็นสินค้าตัวรองโดยใช้วัสดุคิป์ หรือผลพลอยได้จากการผลิตสินค้าหลักอื่น ๆ ทั้งนี้ ส่วนใหญ่มักจะผลิตสินค้าที่มีคุณภาพต่ำและราคาถูก เพื่อสนองตอบความต้องการในประเทศเป็นหลัก ส่วนสินค้าที่มีคุณภาพดีและได้มาตรฐานนั้นต้องนำเข้าจากต่างประเทศ

ต่อมารัฐบาลได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของอุตสาหกรรมของเล่นที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเด็ก ซึ่งเป็นเยาวชนของชาติ และอีกทั้งยังจะทำให้มีรายได้เข้าประเทศจากการส่งออกของเล่นด้วยจึงได้กำหนดให้อุตสาหกรรมการผลิตของเล่นเป็นกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน โดยได้รับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ตามระเบียบและเงื่อนไขที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนกำหนดไว้ ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2520 เป็นต้นมา อุตสาหกรรมการผลิตของเล่นจึงได้รับความสนใจและมีการพัฒนาเรื่อยมาโดยตลอด

การผลิตของเล่นในประเทศไทยแยกได้เป็น 3 ประเภทคือ ของเล่นที่ทำด้วยพลาสติก และ/หรือ โลหะ ของเล่นที่ทำด้วยผ้าขนสัตว์ และของเล่นที่ทำด้วยไม้

แม้การผลิตและการส่งออกของเล่นไทยจะได้รับการส่งเสริมและพัฒนาโดยตลอดก็ตาม แต่ก็ยังมีปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ดังนี้

1) วัสดุคิป์ที่ใช้ในการผลิต เช่น เม็ดพลาสติก สี ผ้าขนสัตว์ และชิ้นส่วนต่าง ๆ บางชนิดอาทิ เฟือง นี้อต สกรู มอเตอร์ เป็นต้นตลอดจนแม่พิมพ์พลาสติก ยังคงต้องนำเข้าเป็นจำนวนมาก เนื่องจากวัสดุคิป์ดังกล่าวข้างต้นที่ผลิตได้ภายในประเทศไม่ได้มาตรฐานตามที่ผู้ซื้อต้องการ ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงและต้องแข่งขันทางด้านราคากับต่างประเทศมากขึ้น

2) การพัฒนารูปแบบสินค้า ผู้ผลิตของเล่นไทยโดยส่วนใหญ่จะอยู่ในลักษณะการผลิตแบบผลิตตามคำสั่งซื้อของลูกค้า (O.E.M.) โดยใช้เทคนิคการผลิตและแม่แบบตามที่คุณผู้ออกแบบกำหนดภายใต้เครื่องหมายการค้าของลูกค้าทำให้รูปแบบของสินค้าไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร

3) เนื่องจากผู้ประกอบการอุตสาหกรรมส่งออกของเล่นของไทย ส่วนใหญ่จะเป็นการร่วมทุนกับชาวต่างชาติ โดยชาวต่างชาติจะเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่จึงทำให้หุ้นส่วนฝ่ายไทยบางรายมีปัญหาทางด้านการจัดการและการถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการผลิตตลอดจนการตลาดในประเทศ

จากปัญหาที่สำคัญดังกล่าว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนได้ร่วมพิจารณาคำเนินการส่งเสริมให้ผู้ผลิตของเล่น ใช้วัตถุดิบที่ผลิตในประเทศให้มากขึ้น เช่น ไม้ยางพารา โดยสนับสนุนให้พัฒนาเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการผลิตส่งเสริมให้มีการพัฒนารูปแบบของเล่นให้มากขึ้น รวมทั้งแสวงหาดตลาดใหม่ ๆ เพื่อขยายการส่งออกให้เพิ่มขึ้นเพื่อทดแทนตลาดเดิมที่อาจมีปัญหาการส่งออกในอนาคต

ปัจจุบันมีบริษัทผู้ผลิตของเล่นในประเทศไทยรวมทั้งสิ้นประมาณ 200 ราย ซึ่งพอจะแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ บริษัทขนาดใหญ่จำนวนน้อยราย และบริษัทขนาดเล็กและขนาดกลางจำนวนมาก บริษัทที่ผลิตของเล่นพลาสติกรายใหญ่ได้แก่ ไทยทอย อิมทีเรียลไทยทอย ไคนามิกทอย อาซาฮี ไทรอัมพ์ทอยส์ เอเฟ็คทอยส์ บันไดแอนด์เคซี และโทมิ ส่วนผู้ผลิตของเล่นโลหะมีรายเดียว คือ ยัทมิ่งค์ ซึ่งเป็นบริษัทร่วมทุนกับฮ่องกง สำหรับของเล่นประเภทผ้าอัดนุ่น (Stuffed toy) ผู้ผลิตรายใหญ่สุดได้แก่ เอช บี อินเตอร์เท็กซ์และเฟิร์ซ

อุตสาหกรรมการผลิตของเล่นเด็กที่ทำมาจากไม้ในประเทศไทย ได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ทางด้านตราสินค้า คุณภาพ การออกแบบ แต่เป็นการพัฒนาที่ขาดความสมดุล เนื่องจากผู้ผลิตในไทยส่วนใหญ่เป็นโรงงานที่พัฒนาขึ้นมาจากระบบครอบครัว ตลาดเป้าหมายเป็นตลาดในประเทศ เมื่อจำเป็นต้องพัฒนาเพื่อการส่งออกและเผชิญกับการแข่งขันที่รุนแรงขึ้นจึงเกิดการเปลี่ยนแปลงซึ่งส่งผลกระทบต่อสถานะการผลิต ทำให้มีความจำเป็นต้องผลิตมากขึ้นโดยไม่คำนึงถึงความสูญเสียและต้นทุนที่เกิดขึ้น อันเป็นผลทำให้ราคาแพงกว่าคู่แข่งในยุโรป ส่งผลกระทบทำให้ยอดขายและส่วนแบ่งตลาดน้อยลง

การส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมของเด็กเล่นที่ทำมาจากไม้ นั้น จำเป็นที่จะต้องให้ผู้ประกอบการตระหนักถึงความสูญเสียดังกล่าว เพื่อให้ผู้ประกอบการในไทยสามารถดำเนินธุรกิจแข่งขันในตลาดต่างประเทศได้ ทั้งทางด้านราคาต้นทุนของสินค้าและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ จึงจำเป็นต้องสร้าง ระบบการลดและควบคุมความสูญเสียในกระบวนการผลิตของสถานประกอบการ

วัตถุประสงค์

เพื่อลดความสูญเสียอันเนื่องมาจากการดำเนินการผลิต

ขอบเขตงานวิจัย

- 1) งานวิจัยนี้มุ่งเน้นในการหาแนวทางหรือวิธีการควบคุมความสูญเสีย โดยการสร้างระบบในการลดและควบคุมความสูญเสียที่เหมาะสมกับโรงงานตัวอย่าง
- 2) งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาเฉพาะความสูญเสียเนื่องมาจากการผลิตของโรงงานตัวอย่างเท่านั้น

ขั้นตอนงานวิจัยและดำเนินงาน

- 1) สืบรวจงานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
- 2) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโรงงาน
- 3) ศึกษากระบวนการ การสั่งการ การผลิต การควบคุม การนำข้อมูลไปใช้ การควบคุมของเสีย และการคิดต้นทุนในระบบปัจจุบัน
- 4) ศึกษาและวิเคราะห์ ปัญหาที่เกี่ยวกับความสูญเสียเนื่องจากการผลิต ในเรื่อง
 - 4.1) คนงาน (MAN)
 - 4.2) เครื่องจักร (MACHINE)
 - 4.3) วัตถุดิบ (MATERIAL)
 - 4.4) วิธีการทำงาน (METHOD)
 - 4.5) วิธีการตรวจวัด (MEASUREMENT)
- 5) กำหนดแนวทางในการลดและควบคุมความสูญเสีย
- 6) จัดทำแผนงานลดความสูญเสีย และเริ่มดำเนินการ
- 7) จัดทำแผนงานควบคุมความสูญเสีย และเริ่มดำเนินการ
- 8) เปรียบเทียบความสูญเสียเนื่องมาจากการผลิตก่อนและหลังการปรับปรุง
- 9) จัดทำ COMPUTER PROGRAM สำหรับระบบสารสนเทศและการคิดต้นทุน
- 10) สร้างระบบงานพัฒนาระบบการลดและควบคุมความสูญเสีย พร้อมข้อเสนอแนะ
- 11) จัดทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย

- 1) เป็นแนวทางการบริหารการผลิตเพื่อลดและควบคุมความสูญเสีย ในอุตสาหกรรม- สีนค้าเด็กเล่นที่ทำมาจากไม้ยางพารา
- 2) เป็นการจัดสร้างมาตรฐานของระบบต้นทุน
- 3) เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันกับคู่แข่งทั้งในตลาดต่างประเทศและในประเทศ
- 4) เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในงานวิจัยด้านอื่น ๆ ต่อไป

การสำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 1) จันทรเพ็ญ อนุรัตน์านนท์ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้เสนอระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการสำหรับควบคุมต้นทุนการผลิตของอุตสาหกรรมเครื่องประดับ ได้สรุปว่า ระบบเอกสารที่ได้ทำการปรับปรุงและเสนอช่วยให้ผู้บริหารได้ข้อมูลที่จำเป็นทางการผลิต เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจและการวางแผนงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการหาวิธีที่เหมาะสมในการควบคุมต้นทุนการผลิต
- 2) ปิยะภรณ์ ธนังธีรพงษ์ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้เสนอระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการสำหรับควบคุมต้นทุนการผลิตของอุตสาหกรรมผลิตคัลท์ซ์ ได้นำเสนอวิธีการในการควบคุมต้นทุนโดยการจัดโครงสร้างองค์กรใหม่ จัดทำหน้าที่การปฏิบัติงานของตำแหน่ง ต่าง ๆ พร้อมทั้งออกแบบเอกสารและกำหนดหน้าที่ปฏิบัติงานทางด้านเอกสารของตำแหน่ง ต่าง ๆ เพื่อใช้ในการคิดต้นทุนการผลิตและส่งผลทำให้การบริหารมีประสิทธิภาพมากขึ้น
- 3) เพียงจันทร จริงจิตร วิทยานิพนธ์นี้ ได้เสนอวิธีการในการลดและควบคุมต้นทุนการผลิตเพื่อเพิ่มผลผลิตในอุตสาหกรรมผลิตนม โดยทำการศึกษาวิเคราะห์จากบัญชีต้นทุนการผลิตของโรงงานตัวอย่าง สามารถทำการลดต้นทุนการผลิตโดยการนำเทคนิคการศึกษาการทำงานและการวางแผนการผลิตมาใช้ และควบคุมต้นทุนโดยการเบิกจ่ายวัสดุ การใช้มาตรฐานต่าง ๆ การควบคุมต้นทุนการผลิตด้วยเอกสาร และการจัดการระบบบัญชีต้นทุนการผลิต
- 4) ชัชวาลย์ แก้วเกื้อ รายงานฉบับนี้ ได้นำเสนอมาตรฐานและกรรมวิธีการผลิตของเล่นไม้ ในระบบอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค โดยเน้นทางด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้ได้คุณภาพ และความปลอดภัย เพื่อลดข้อบกพร่องก่อนที่ผลิตภัณฑ์จะออกไปถึงมือผู้บริโภค
- 5) ชัยรัตน์ ศรีรัสสพานิช วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ นำเสนอระบบการบริหารการผลิตเพื่อควบคุมความสูญเสียในโรงงานผลิต แผ่นโฟมอีวีเอ ได้นำเสนอปัญหาและแนวทางปรับปรุงทางด้านการจัดองค์กรและหน้าที่ปฏิบัติงาน การวางแผนการผลิต การควบคุมคุณภาพ การควบคุมการ-

ผลิต การควบคุมคลังสินค้า การควบคุมต้นทุน ซึ่งส่งผลให้โรงงานมีระบบการบริหารที่ดี สามารถควบคุมการสูญเสียได้ โดยเฉพาะความสูญเสียในกระบวนการผลิต

6) ชาญัญญา วสุศรี วิทยานิพนธ์ฉบับนี้นำเสนอรูปแบบการจัดการโรงงานสำหรับอุตสาหกรรมผลิตยางกึ่งสำเร็จรูป อันประกอบด้วย การจัดองค์กร การวางแผนการผลิต การควบคุมการผลิต การควบคุมคลังสินค้า การจัดซื้อ รวมทั้งเสนออุปกรณ์ที่เหมาะสมที่ใช้ในการควบคุมคุณภาพสภาพแวดล้อมภายในโรงงาน ซึ่งผลการวิจัยทำให้สามารถควบคุมต้นทุนการผลิตได้ และได้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยในการตัดสินใจ

7) ทองเหมาะ พึ่งผาย วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้นำเสนอวิธีการในการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมเครื่องปรับอากาศขนาดย่อมในประเทศไทย โดยชี้ให้เห็นว่าแนวทางแก้ไขปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ คือ การจัดการ การวางแผนโรงงาน กระบวนการผลิต พื้นที่ในการเก็บรักษาวัตถุดิบและอุปกรณ์การผลิต และการจัดสมดุลสายการผลิต โดยการปรับปรุง ออกแบบและควบคุมระบบของโรงงานดังกล่าวโดยใช้วิชาการทางวิศวกรรมอุตสาหกรรมมาประยุกต์ใช้ ทำให้ประสิทธิภาพของกระบวนการผลิตเพิ่มขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย